

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 8699/2023
13.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., са пребивалиштем у ..., чији је пуномоћник Маша Бјелогрлић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Игор Прентић, адвокат из ..., ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1478/21 од 21.07.2021. године, у седници одржаној 13.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1478/21 од 21.07.2021. године.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 33/19 од 09.12.2020. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да тужилци исплати на име стицања без основа, за сваки месец појединачно почев од 01.01.2016. до јула 2017. године по 42,50 евра у динарској противвредности на дан исплате са законском затезном каматом од 20. у месецу за текући месец па до исплате. Ставом другим изреке, делимично је одбијен као неоснован тужбени захтев тужилце у делу у ком је тражила да суд обавезе тужену да јој исплати на име стицања без основа за сваки месец појединачно почев од 01.01.2006. до 31.12.2015. године по 60 евра у динарској противвредности на дан исплате, све са законском затезном каматом од 20. у месецу за текући месец па до исплате. Ставом трећим изреке, делимично је одбијен као неоснован тужбени захтев тужилце у делу у ком је тражила да суд обавезе тужену да јој исплати на име стицања без основа за сваки месец појединачно почев од 01.01.2016. до јула 2017. године износе преко досуђених по 42,50 евра па до тражених по 60 евра, односно за по 17,50 евра у динарској противвредности на дан исплате, све са законском затезном каматом од 20. у месецу за текући месец до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је предлог тужилце за ослобађање од плаћања трошкова поступка у овој правној ствари. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужилци накнади трошкове парничног поступка у износу од 176.930,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1478/21 од 21.07.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Другог основног суда у Београду П 33/19

од 09.12.2020. године у ставу првом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиле којим је тражила да се обавезе тужена да јој на име стицања без основа за сваки месец појединачно почев од 01.01.2016. до јула 2017. године исплати месечно по 42,50 евра у динарској противвредности на дан исплате, са законском затезном каматом за сваки појединачни месечни износ у динарској противвредности, почев од 20. у месецу за сваки текући месец па до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка из става петог изреке првостепене пресуде, тако што је обавезана тужиле да туженој на име трошкова парничног поступка исплати 67.875,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђено решење из става четвртог изреке пресуде Другог основног суда у Београду П 4639/17 од 21.01.2021. године. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиле је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. и 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и утврдио да ревизија тужиле није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а није учињена ни битна повреда поступка из члана 374. став 1. ЗПП на коју се у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиле је сувласник 1/3 са туженом која је сувласник 2/3 на стану број .. у Улици ... број .. . Тужиле се 2015. године први пут обратила туженој писмено преко пуномоћника и позвала је да јој исплати тржишну вредност 1/3 удела на стану, или да продају стан и да јој исплати 1/3 од те вредности. Како није дошло до реализације по њеном захтеву, покренула је ванпарнични поступак ради физичке деобе. У поседу предметног стана је тужена а у стану тужиле је боравила непуних месец дана док јој је брат још био жив. У току спровођења поступка деобе предметни стан је продат у јулу месецу 2017. године. У току поступка обављено је економско-финансијско вештачење ради утврђивања цене закупа на предметном стану, па је утврђено да је цена закупа 127,50 евра месечно, при чему је закуп обрачунат на празан ненамештен стан. Сходно опредељеној висини закупнине, тужиле би припало 42,50 евра као сувласнику 1/3 стана, док није продат.

Сходно напред утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев и обавезао тужену на плаћање по 42,50 евра у динарској противвредности на дан исплате, почев од 01.01.2016. до јула 2017. године, све са законском затезном каматом од доспелости појединачних износа до исплате. Правни основ за усвајање тог дела тужбеног захтева првостепени суд темељи на одредби члана 219. Закона о облигационим односима, који уређује однос између власника ствари и трећих лица. У преосталом делу тужбени захтев је одбио као неоснован.

Другостепени суд, везано за усвајајући део тужбеног захтева, није прихватио овакво правно становиште првостепеног суда. Налази да је тужбени захтев неоснован,

а сходно члану 38. став 2. ЗОСПО, јер тужена, као савестан држалац стана, није у обавези да плати накнаду за коришћење ствари за време док је била савесна. Тужена као већински сувласник није користила туђу већ своју ствар, због чега нема места примени члана 219. Закона о облигационим односима који уређује односе између власника и трећих лица. У овом случају не може се говорити о стицању без основа, јер сувласник има правни основ коришћења ствари у свом аликвотном делу, дакле сразмерно свом уделу на свакој честици ствари. Стога тужиља нема право на накнаду на име стицања без основа од дана подношења предлога за физичку деобу па до продаје предметног стана по основу накнаде за употребу туђе ствари. У том делу је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, док је у преосталом делу првостепена пресуда потврђена.

По оцени Врховног суда, правилан је закључак другостепеног суда о неоснованости тужбеног захтева тужиље. Правилно закључује другостепени суд да се у овом случају не може применити одредба члана 219. Закона о облигационим односима. Тужена као већински сувласник није користила туђу, већ своју ствар. Као сувласник је имала 2/3 свог удела у свакој честици предметне ствари, па није била у обавези да позива другог сувласника на коришћење предметног стана и да му активно нуди суддржавину, у ситуацији када то други сувласник тј. тужиља не тражи.

Из чињеничног стања произлази да тужиља није тражила да јој се преда стан у суддржавину и да јој није брањено да стекне суддржавину на предметном стану, па је стога правилан закључак другостепеног суда о неоснованости захтева тужиље за исплату траженог износа по основу стицања без основа.

Основани су наводи да првостепени суд погрешно тумачи одредбу члана 14. Закона о основама својинскоправних односа, према којој сувласник има право да ствар држи и да се њоме користи заједно са осталим сувласницима сразмерно свом делу, не повређујући права осталих сувласника. Ово из разлога што је евидентно да тужиља није ни тражила да јој се омогући коришћење спорног стана, тј. да јој се исти преда у суддржавину. Није од значаја одредба члана 3. ЗОСПО која предвиђа да ниједан сувласник не може имати искључиво право државине без сагласности осталих, а ово из разлога што у току поступка није ни доказивано да је тужиљи забрањивано и да је иста онемогућена да користи спорни стан и да јој је онемогућено да стекне суддржавину. Ни остали наводи ревизије нису од таквог значаја да могу довести до другачије одлуке суда.

Имајући у виду напред изнето, Врховни суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић